

From: EK-voorzitter <voorzitter@eerstekamer.nl>
Date: Monday, July 7, 2025, 11:29 AM
To: EK-postbus <postbus@eerstekamer.nl>
Subject: FW: Aandacht voor ernstige gevolgen amendement OCW-begroting

---

Attachments:

Brandbrief OCW begroting.pdf
ERINHA_DG_letter_NHP_Netherlands_2025.pdf

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@chello.nl>
Verzonden: maandag 7 juli 2025 11:26
Aan: '5.1.2.e' <5.1.2.e@chello.nl>
Onderwerp: Aandacht voor ernstige gevolgen amendement OCW-begroting

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e <5.1.2.e@chello.nl>. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Dutch **Brain Council**

Platform voor hersen-gerelateerde patiëntenorganisaties

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Recent ontvingen wij onderstaande mail en bijbehorende brandbrieven van Stichting Informatie Dierproeven. Zie hiervoor het bericht onderaan deze mail.

De Dutch Brain Council (die meer dan vier miljoen mensen met een hersenziekte vertegenwoordigt) onderschrijft deze brandbrief en maakt zich zeer grote zorgen over de gevolgen die dit amendement heeft voor patiënten in Nederland. Naast de argumenten die al genoemd zijn in de brandbrieven ontraden wij vanuit het patiëntperspectief goedkeuring van de begroting van OCW op dit punt vanuit de volgende argumenten:

- Het wegvallen van dierproeven bij apen op zo'n korte termijn, terwijl voor hersenonderzoek en infectieziekten vaak nog geen alternatieve onderzoeksmethoden zijn, maakt dat nieuwe medicijnen niet verder ontwikkeld kunnen worden en dat nieuwe onderzoeksinzichten rond hersenziekten en andere ziekten uitblijven.
- Dit heeft tot gevolg dat patiënten geen uitzicht meer hebben op korte en middellange termijn op nieuwe behandelingen en medicijnen met alle gevolgen van dien voor patiënten.
- Patiënten zullen veel langer dan nodig is de gevolgen van hun ziekten moeten dragen.
- Patiënten met ziekten als bijvoorbeeld Alzheimer en Parkinson en Dystonie zullen veel langer moeten wachten op een echte oplossing voor hun ziekte, maar vallen ook eerder uit het werkproces of hebben veel meer zorg nodig. Kortom: als de proeven bij apen op korte termijn beëindigd gaan worden vanuit financieel oogpunt dan zullen de maatschappelijke kosten vanuit patiënten nog veel langer in stand blijven en ook hoog. Dus dit is penny wise pound foolish.
- Als bijvoorbeeld het BPRC over een paar jaar zou moeten sluiten ten gevolge van dit amendement dan zullen we ook veel expertise verliezen en zullen wetenschappers naar andere landen uitwijken.

- Verder zal als het onderzoek bij apen niet meer bij het BPRC zal kunnen worden uitgevoerd zal het onderzoek gewoon worden overgenomen door landen als bijvoorbeeld China, en dit land kent een andere standaard voor dierenwelzijn.
- Zonder BPRC was er niet zo snel een vaccin tegen Covid 19 ontwikkeld. Als we een dergelijk gerenommeerd instituut sluiten zullen we bij een volgende uitbraak niet meer zo snel kunnen bijdragen aan een oplossing en is het maar de vraag of bij de huidige geopolitieke ontwikkelingen Nederland wel toegang krijgt tot nieuwe vaccins. In onze ogen is het BPRC dan ook een nationaal en Europees onderzoeksinstituut van strategisch belang.

Ons pleidooi is om het BPRC/dierproeven bij apen niet te korten, maar om hier jaarlijks enige miljoenen extra aan te geven zodat dit instituut versneld alternatieven kan ontwikkelen, zodat op een veilige en gecontroleerde manier de overgang gemaakt kan worden van dierproeven bij apen naar alternatieve proeven. Echter we weten ook dat deze overgang naar alternatieve onderzoeken voor een aantal soorten van onderzoek nog best enige tijd op zich laat wachten en dat het absoluut nog niet realistisch is om dit nu al in zo'n snel tempo af te bouwen.

Kortom: vanuit het patiënten perspectief ontraden wij u ten stelligste af om in te stemmen met dit amendement en dus op dit punt met de begroting van OCW.

Met meeste hoogachting,

5.1.2.e

Voorzitter Dutch Brain Council

Recent ontvangen mail:

Subject: Aandacht voor ernstige gevolgen amendement OCW-begroting

Beste leden van de Eerste Kamer,

In aanloop naar de stemming in de Eerste Kamer op dinsdag 8 juli zou ik uw aandacht willen vragen voor de bijgevoegde brief.

In deze brandbrief waarschuwen de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) en de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) samen met Hollandbio en verschillende Europese organisaties voor de gevolgen van een specifiek amendement bij de OCW-begroting. Dit amendement, afgelopen donderdag (2 juli) aangenomen door de Tweede Kamer, zou de financiering van levensreddend primatenonderzoek binnen 5 jaar volledig stopzetten.

Dit plan:

- gaat in tegen de gekozen koers in de transitie naar een proefdiervrij Nederland;
- gaat in tegen de uitkomsten van een onderzoek uitgevoerd op verzoek van de Tweede Kamer zelf;
- gaat in tegen het advies van ministeries OCW en VWS op basis van bovengenoemd onderzoek;
- zou vergaande en onomkeerbare gevolgen hebben voor Nederland en Europa op het gebied van volksgezondheid, strategische autonomie en pandemieparaatheid, en wetenschappelijke vooruitgang.
-

Bijgevoegde brandbrief licht bovenstaande verder toe. Ook is een brief vanuit ERINHA over dit onderwerp bijgevoegd. Gegeven het gewicht en complexiteit van deze kwestie zou een langere voorbereidingstijd gerechtvaardigd dan al niet noodzakelijk zijn.

We hopen dat u de boodschap van de brief in overweging neemt. Bij vragen staat Stichting Informatie Dierproeven tot uw beschikking.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

Coördinator Nederlandse Transparantieovereenkomst Dierproeven
(dinsdag/donderdag)

Tel/whatsapp: 5.1.2.e

E-mail: transparantieovereenkomst@informatiedierproeven.nl

Website: <https://www.stichtinginformatiedierproeven.nl/transparantieovereenkomst-dierproeven/>

stichting informatie
dierproeven

Onze voorlichtingsfilm al
gezien?

Volg ons op twitter!

Brandbrief aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Levensreddend onderzoek moet in Nederland blijven – verwerp de OCW-begroting in deze vorm

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Met deze dringende oproep vragen wij u om de huidige OCW-begroting – waarin afgelopen week het amendement is opgenomen dat overheidsfinanciering voor primatenonderzoek voor levensbedreigende ziekten bij het BPRC over 5 jaar stopt – niet goed te keuren zolang dit amendement gehandhaafd blijft.

De gevolgen van dit besluit zijn verstrekkend, ondoordacht, en schadelijk voor de volksgezondheid, de strategische autonomie van Europa, en de internationale wetenschappelijke positie van Nederland. Als we de kennis en kunde van het primatenonderzoek verliezen, krijgt Nederland het nooit meer terug en zal het op andere plekken onder zeer slechte condities gedaan moeten worden. Bij BPRC worden alleen primaten experimenten gedaan waar geen alternatieven voor bestaan en waarschijnlijk nooit gaan bestaan.

Primatenonderzoek in Nederland anno 2025

Primatenonderzoek in Nederland gebeurt uitsluitend onder uitzonderlijke en streng geregleerde omstandigheden. In 2023 werden slechts 144 dierproeven met primaten uitgevoerd – stuk voor stuk onderworpen aan ethische toetsing, wetenschappelijke onderbouwing en alternatievenanalyse door de onderzoekers en maar liefst drie commissies: de instantie voor dierenwelzijn (IvD), dier experimenten commissie (DEC) en centrale commissie dierproeven (CCD). Deze dierproeven vinden alleen plaats wanneer er geen andere manier is om cruciale inzichten te verkrijgen voor levensreddende behandelingen voor infectieziekten ((Long) COVID) en neurologische aandoeningen (zoals Parkinson en multiple sclerose).

Nederland behoort daarmee tot de landen met de strengste regelgeving, de laagste aantallen dierproeven met primaten en de hoogste dierenwelzijnstandaarden. Dit amendement negeert die realiteit volledig en plaatst politiek boven wetenschappelijke noodzaak. Verder is het naïef om te geloven dat er alternatieven voor dit soort proeven gevonden gaan worden. De complexiteit van het afweersysteem of de hersenen zal dit niet mogelijk maken. Het is dan ook logischer om de financiering van primaten onderzoek pas te laten ingaan ALS die alternatieven gevonden en gevalideerd zijn en niet andersom. Het huidige voorstel stopt primatenonderzoek en hoopt dat tegen die tijd alternatieven zijn die breed gedragen worden en ook door FDA en EMA geaccepteerd zijn.

Waarom dit amendement moet worden verworpen:

Primatenonderzoek is van essentieel belang voor medische vooruitgang. Alternatieven (zoals organoids of computermodellen) zijn waardevol maar ook onvolledig. Zelfs onderzoek bij andere diersoorten kan bij complexe systemen zoals het immuunsysteem of de hersenen nog geen volledige vervanging bieden. Dit amendement zal daarmee grote gevolgen hebben voor de vele patiënten die hun hoop op de resultaten van dit onderzoek hebben gesteld.

Strategische afhankelijkheid van landen als China en de VS dreigt. Terwijl Europa zich uit dit cruciale domein terugtrekt, investeren andere landen fors. Het gevolg: verlies van autonomie én morele zeggenschap over hoe primatenonderzoek wordt uitgevoerd. Gaan we bij een

nieuwe pandemie bij China aankloppen voor een vaccin? Willen we voor nieuwe geneesmiddelen en medische technologie afhankelijk worden van China en de VS?

Het wetenschappelijk veld is gepasseerd. Dit besluit wordt genomen zonder breed overleg met experts en onderzoekers. Bovendien negeert het een recent onafhankelijk onderzoeksrapport van de Commissie Bijker dat het belang van dit type onderzoek onderstreepte.

Ethische schade in plaats van winst. Het onderzoek stopt niet – het verhuist. Naar landen met minder transparante regelgeving en lagere dierenwelzijnsnormen. Daarmee verliezen we niet alleen invloed, maar ook onze morele positie.

Onze oproep aan u:

Wij roepen u op om de begroting van OCW niet goed te keuren zolang dit amendement van kracht blijft. Stel voor om het amendement in te laten gaan **ALS** de alternatieven voor de verschillende primatenonderzoeken bepaald en geaccepteerd zijn door de wetenschappelijke gemeenschap en de regelgevers.

Dit amendement is in hoog tempo, in stilte, zonder debat en ondanks ontrading van OCW en VWS aangenomen. Vraag om uitstel. Vraag om heroverweging. Geef ruimte aan inhoudelijk debat en dialoog met de wetenschap. Het is in het belang van de vele patiënten die afhankelijk zijn van de resultaten van primate gebonden onderzoek.

Met hoogachting,

5.1.2.e 5.1.2.e van de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU)

5.1.2.e 5.1.2.e Medisch, Medisch Biologisch en Gezondheidswetenschappen Domein, Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW)

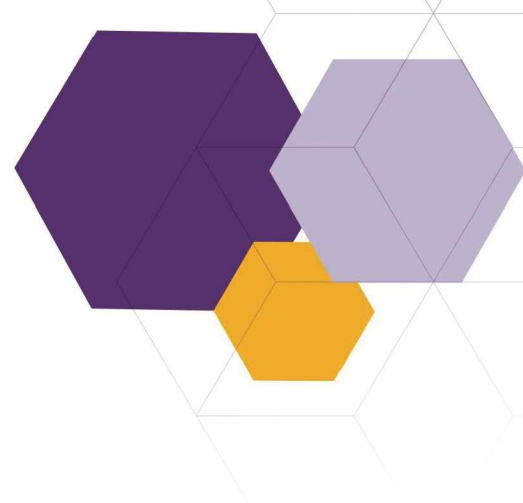
5.1.2.e Hollandbio

5.1.2.e European Research Infrastructure on Highly Pathogenic Agents (ERINHA)

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e of the European Brain Council (EBC)

5.1.2.e the FENS CARE Committee

5.1.2.e of the EU Simia Steering Group

Director General

ERINHA AISBL

98 Rue du Trône, B n4

B-1050 BRUSSELS, BELGIUM

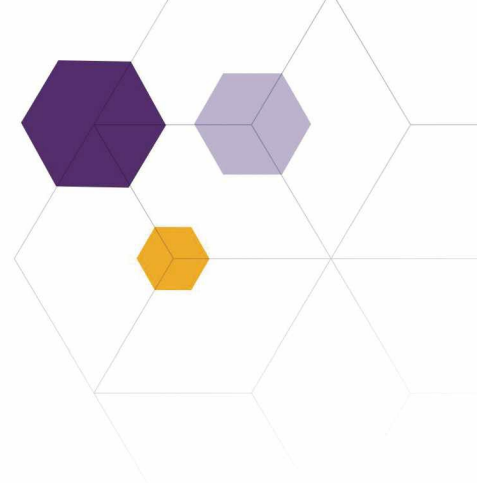
Brussels, 5th July 2025

Subject: Maintaining vital non-human primate research in the Netherland

How short our memories are. Earlier this week, returning home late at night from a conference, I took a taxi for the last leg of my journey from Marseille station. I chatted with the driver, an amiable man in his early thirties. When I explained my job, he told me of his COVID experience, during the Delta wave four years ago. A healthy, fit, non-smoker, he had been floored by the disease. He said he had never been so sick. After two weeks in bed, in constant pain, unable to sleep, unable to keep food down, his wife called the emergency services. Although low, his oxygen levels were not critical. Under any other circumstances he would have been taken to hospital. But now, they were overwhelmed with COVID patients and could only admit those in imminent risk of dying. And this in France's second city.

Millions did die, billions were sick and many of those carry the consequences even today, through the loss of loved ones, or long COVID, or irreparable changes to their lives and livelihoods. Literally trillions of euros of economic losses, and millions thrust into poverty. But, this would have been so, so much worse if vaccines had not been developed in record time, with an indispensable contribution of the BPRC. We know now that there was never going to be "herd immunity"; vaccination really was the only way safely to protect the population, especially the old and frail.

Since the time of the Delta wave, I've been Director General of the European Research Infrastructure on Highly Pathogenic Agents. ERINHA federates leading maximum and high-containment laboratories, brokers access to their services, and coordinates large-scale actions to support preparedness and responses to serious infectious disease outbreaks. In this capacity, earlier this year I visited the BPRC. I had a chance to see firsthand how the facility has animal welfare at its heart, and is staffed by compassionate individuals, focused on delivering research that is key to health in the most humane way possible. This is not some monstrous factory farm; each animal is genuinely cared for. The International Pandemic Science Conference that I attended last week was called "Getting Ahead of the Curve". Its aim was to "explore how we can work together to

predict, identify and control epidemic and pandemic threats globally”. We heard from many speakers increasingly worried about the seemingly unstoppable advance into Europe of serious disease threats: zika in Italy, dengue in France, deadly tick-borne viruses moving north, the list goes on. The Dutch Global Health Strategy 2023-2030 and the National Action Plan for the Strengthening of the Zoonotic Disease Policy are a coherent response to this threat. An indispensable part of preparedness is having the capacity to evaluate vaccines for their efficacy and safety. It would be unconscionable to roll out new medicines without sufficient data. This is why the European regulatory authority EMA currently require animal testing, because there are simply no robust alternatives. Nobody at the BPRC really wants to use primates. With colleagues throughout the world, researchers at the BPRC are working to find alternatives; it is a priority for ERINHA. But, regretfully, we simply aren’t there yet. Removing funding from the BPRC now to continue their essential work would seriously jeopardise national and indeed European pandemic preparedness. Once again, the animal models developed for COVID-19 at Rijswijk allowed a vaccine candidate to be approved and used around the globe in record time, saving literally millions of human lives.

The other message from the conference in Oxford was that we can no longer count on our US partners. The uncontrolled spread of highly pathogenic avian influenza, the re-emergence of measles (with children dying needlessly), the replacement of the vaccine evaluation committee, budget cuts that undo decades of investment and that will take decades to reverse, as well as the rhetoric from Kennedy’s HHS department, are all signs of a radical step-back from rational policy development in infectious diseases, and are deeply worrying. They only reinforce the need for continued financial support of the BPRC, to allow the Centre time to develop EMA-approved alternatives to animal tests. Not to do so would be to gamble with the health of your co-citizens.

5.1.2.e

5.1.2.e

ERINHA Director General